

Seat No. : _____

NS-112

December-2015

B.A., Sem.-I

**Elective (EC-I)-104 : Psychology
(Psychology and Effective Behaviour-I)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. મનોભારના એક પ્રકાર તરીકે હતાશાની સમજૂતી આપો અને આપણી સંસ્કૃતિની સામાન્ય હતાશાઓની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

દબાણની વ્યાખ્યા આપો અને આપણા સમાજના સામાન્ય દબાણોનું વર્ણન કરો.

2. મનોભારની ઉત્કટતાને અસર કરતી સમાયોજન પ્રેરક પરિસ્થિતિની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

“મનોભાર સાથેનું અનુકૂલન કિંમત માંગી લે છે.” – આ વિધાન ચર્ચો.

3. લગ્ન કરવા માટેના કારણો ચર્ચો અને કેટલાંક લોકો શા માટે પરણતા નથી તે જણાવો. **14**

અથવા

જીવનસાથીની પસંદગીના મુખ્ય પરિબલો વિશે સમજૂતી આપો.

4. લગ્નની વિવિધ શૈલીઓ અને આંતરસંબંધોના નામ આપો અને દરેકની વિગતવાર ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

લગ્નજીવનમાં અનુકૂલનને વ્યક્તિત્વ ઘટકો કઈ રીતે અસર કરે છે તેની ચર્ચા કરો.

5. (a) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે ઓળખી બતાવો : 7
- (i) વિકલ્પો બદલો આપે છે કે શિક્ષા એના આધારે સંઘર્ષોનું વર્ગીકરણ થાય છે.
 - (ii) વાસ્તવિકતાનો સામનો કર્યા પછી વ્યક્તિએ અણગમતાં પગલાં પણ લેવા પડે.
 - (iii) એક જ મનોભારની પરિસ્થિતિમાં બે જુદા લોકોના મનોભારનો અનુભવ હંમેશા એકસરખો જ હોય.
 - (iv) લગ્ન પૂર્વેના આંતરસંબંધોમાં સમાયોજનની સમસ્યાઓ ઉપસ્થિત થવાની કોઈ સંભાવના નથી.
 - (v) એક અભ્યાસ અનુસાર દુઃખી લગ્નજીવન કરતાં સુખી લગ્નજીવન જીવનાર પતિ-પત્ની એકબીજા સાથે વધારે વ્યાપક વિષયો અંગે વિચાર વિનિમય કરે છે.
 - (vi) વાતાવરણમાં રહેલા ઘટકો લગ્નજીવનમાં અનુકૂલનને અસર કરી શકે છે.
 - (vii) અત્યંત નાની ઉંમરે થતા લગ્નો સૌથી સફળ હોય છે.

- (b) જોડકાં જોડો : 7

વિભાગ – I	વિભાગ – II
(i) સંઘર્ષનો એક પ્રકાર	(a) લગ્નજીવનમાં અનુકૂલનને અસર કરે છે.
(ii) આત્મ દિશાસૂચન વિરુદ્ધ બાહ્ય દિશાસૂચન	(b) મનોભારની ઉત્કટતાને અસર કરે છે.
(iii) સમસ્યાનું પ્રત્યક્ષીકરણ	(c) ઉપાગમન-ઉપાગમન સંઘર્ષ
(iv) મનોભારની ભાતોની વિશિષ્ટતા	(d) લગ્નજીવનની સફળતા વિશે આગાહી કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે.
(v) રોમેન્ટિક પ્રેમની શોધ	(e) મનોભારનું એક પાસું
(vi) લગ્ન માર્ગદર્શક	(f) આપણા સમાજનો એક સામાન્ય સંઘર્ષ
(vii) વિચાર-વિનિમય	(g) જીવનસાથીની પસંદગીનું એક પાસું હોઈ શકે.

Seat No. : _____

NS-112

December-2015

B.A., Sem.-I

**Elective (EC-I)-104 : Psychology
(Psychology and Effective Behaviour-I)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. Give explanation of frustration as a type of stress and discuss the common frustrations of our culture. **14**

OR

Define pressure and describe the common pressures of our society.

2. Discuss the characteristics of the adjustive demand affecting the severity of stress. **14**

OR

“Adaptation to stress is expensive.” Discuss this statement.

3. Discuss the reasons for marriage and state why some people never get marry. **14**

OR

Give explanation of the key factors in life mate selection.

4. Name the different marital styles and interactions and discuss each in detail. **14**

OR

Discuss how personality factors affect the marital adjustment.

5. (a) Identify whether the following statements are true or false : 7
- (i) Conflicts are classified on the basis of the reward or punishment value of the alternatives.
 - (ii) A person may even have to take disagreeable actions after facing reality.
 - (iii) The stress experienced by two different people in the same stressful situation is always the same.
 - (iv) There is no probability of problems arising in premarital relationships.
 - (v) According to a study, in comparison to unhappy couples, happily married couples communicate with each other on a wider range of subjects.
 - (vi) Environmental factors can have an effect on marital adjustment.
 - (vii) Marriages occurring at a very early age are the most successful.
- (b) Match the following : 7

Section – I	Section – II
(i) A type of conflict	(a) Affects marital adjustment
(ii) Self-direction versus outer direction	(b) Affects the severity of stress
(iii) Perception of problem	(c) Approach-approach conflict
(iv) Uniqueness of stress patterns	(d) Attempts to predict marital success
(v) The quest for romantic love	(e) An aspect of stress
(vi) Marriage counsellor	(f) A common conflict of our society
(vii) Communication	(g) May be an aspect of life mate selection
